

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
Nº — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dolar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: IV

Ankara , 22 Teşrinisani , 1928

Sayı: 104

SANAT VE TEMAŞA BAHİSLERİ

Tiyatroyu korumak

Muharriri : HİKMET ŞEVKİ

جانلاندىرايلىكك ايجون چارپىشكرن، دىكر برطرفده «طلوعات» عنوانى آلتىده فقط بىنه تياترواسمىدن استفاده به قالىشان هيتلر بولونيوردى، بو هيتلر، دىكرلرلىك فعاليتنى هيچه اينديريوردى. چونكه هر كىمه تياترودىن بحث ايدى، جاك اولورسه كز، آلهجكز جواب هب دىكر هيتلرلى نظرايتبارده آلتهرق وريليور، هر كس بو شعبه قارشى اك كوچوك بر حرمت بيله بسله ميوردى.

دارالدايلىك تشكىلى بوكا قسماً سد چكدى، فقط اوللركده «خلفك آرزوسيدر» ديه مهاديا وودويل تمثيللرله مشغول اولماسى، اسكى فكرلرك يلىدن جانلاناسنه سببيت ووردى. حالوكه تياترودىن اك زياده استفاده ايدى، جاك ملتزدن برى ده نرز. هر تجدد آدينى خلقك روحنه نفوذ ايدى، جاك شكلده تلقين ايدى، جاك يكانه واسطه من تياترودر. اونك اطرافنده يايچمنز اك كوچوك رفايلىكك، مملكتك اك بووك فايدالر تأمين ايدى، جاك شهبه بوقدر. يتركه تياترونك نه اولدينى بيله او كا كوره حركت ايدى... تياترو اطرافنده يايلاجق فعاليتك، نه مقدس بر وظيفه اولدينى «لوسيهن دوهش» ك صوك ائزدن ديكلهلم.

«تياترو ايجون يايلاجق اك كوچوك بر معاونت، بر مملكتك اجتماعياته ايضا اولونه جق اك بووك بر خدمتدر. چونكه اوراده كوچوك بر ياورودن اك بووك بر انسانه قادار كندى هدفنى، قصورلرلى، ايسلكرلى كوردور و آديلرلى اوصورتله آتار. تياتروى بر حيات رهبرى اولهرق قبول ايتدكدن صوكرا او كا يارديم آلينى اوزاتماق، حياتك قاراكلىق و اضطرابله دولو اولماسنه سببيت و برمكدرد. اى دوشون بر انسان، قطعيا ياسى طانماز. بناء عليه حيات سوهن و كندىسندن صوكرا كله جاك نسل ايجون چاليشمى بروطيفه بيله بر انسان، دائما تياترويه حرمت ايدى. او كا صالديرمق ايستين فنا و مضر تشبثلرك عقامته اوغراماسنه چاليش...»

HİKMET ŞEVKİ

تياترونك كچيردىكى بو استحاله لردن بحث ايديلهرك شو مطالعه سرد اولونيور :

«وقتيله، هر هانكى بر كوشه ده طوبلانان منطق ومعنادن اوزاق اثرلرلى تمثيل ايدى، هيتلره تياترو اسمك و رله سنك منع اولوناسى، بوكونكى تياترونك حقيقى تمللرلىك آيتلناسنه سبب اولمكدرد. بويلى سيالر، معناسز شاقالر، ايكرنج لطيفه لرك بر بولدينى بوكوشلر، تياتروى كيرن، ييهن و شرفندن كون كچدكجه بر بنده سنى صوموران برر ميغروبدي. بو ميغروبلى تياترو اسمك يانه ياقلاشمقندن منع ايتمكله، حقيقى تياترونك سياستك پوروزسز و لكه سز اولهرق ميدانه چيقماسنه عامل اولدى. آرتق بوندن صوكرا فعاليت تياترونك كنديسنه دوشوبوردى. او، كندى وظيفه سنى لايقيه يايه بيلمك ايجون هر كون حياتك بر نقطه سنى تشرىح ايتمه سى، هر كون روحك بر تجلياتى سطرلرلى آراستنده جانلانديرماسى لازمدي. كولدوروركن دوشونديرون، آغلانديركن مفكره نى اشغال ايدى، ديكله نيركن روسى قابلايان موضوعلردركه تياترو اسمنى طاشيحق حقى حائزدر. بوشرايطى جامع اثرلره بواسمى و برمك، تياترويه قارشى بووك بر جنائيت ايشله مك ديمكدرد.

بوتون بو مطالعه لردن صوكرا بر آزده كندى مملكتمزده كى تياترونك وضعيتنى قيصه جه تلخيص ايدىلم: بر جوق تشاكلر سوندى. مشروطيتدن صوكرا مملكتمزده دوغان وئولن تياترو هيتلرلىك عددنى بيله خاطر لاق مشكلدر. بونى سويله ديكمز زمان محقق بو هيتلرك يارديم كوره مذكرى اك مهم بر سبب اولهرق كوستريلر. عجا حقيقى سبب بوميدرد؟ يوقايدى. مطالعه لرى ايجه تدقيق ايدى، جاك اولورساق، حقيقى سببك بزم مملكتده تياترو وجود بولادن اول قورونما دىنى، صيانت ايدله دىكى اولدينى آكللا شيلير. بو طرفده بوتشاكلر مملكتده حقيقى تياترويه

تياتروى قورومق، غربك سنه لردن برى تعقيب ايتدىكى بر غايه ايدى. هنوز مملكتمزده تياترو طانيلماش و بيلنمه مش ايكن غربده تياتروى قورومق ايجون اك جانلى فعاليتلر موقع بولوبوردى. تياتروى ياشانه بيلمك ايجون اونى قورومق لازمدر. فرانسه نك مشهور تياترو محررلردن تريستان برنار صوك زمانلرده نشر ايتمش اولدينى بر مقاله ده ديوركه: «تياتروى تأسيس ايتمه دن اول قورومق لازمدر؛ چونكه ميدانه كتيريلن و ياشاماسى ايسته نيان تياترونك خلق طرفندن سه ويله سى ايجاب ايدى. سه وديرمك اونى قورومقدرد. فقط ايتلك دفعه سه وديريلن بو صنعت شعبه سى، بالاخره كندى ايله بو محبتى يا آرتديرر و يا خود آزالدير. نجه صنعت، بر روچه حاكم اولان هر هانكى بر علم شعبه سيدر. تياترو كنديسنى كوزلره دكل، روحلره سه وديرديكى دقيقه دركه وظيفه سنى كورمش و غايه سنه ياقلاشمش صاييله بيلير. حال بوكه صوك زمانلرده تياترو نامى آلتىده تشكىل ايدى غروپلر، نرى سنه لردن برى درين بر علاقه ايله باغلى بولونديغمز بوشعبه دن آيرتمكدرد. تريستان برنار ك صوك جله سى، اخيرا فرانسه ده تياترو اثرلرلى نامى آلتىده نشر و تمثيل ايديلن پيه سلره عاقدرد. شكسپير موسيقى ايجون «كبرى برشى افاده ايدى» بر لساندر» ديمكدرد. نجه تياتروده نفسنده چيركىن و ايكرنج بر موضوع طاشيمايان بر صنعتدر. ذاتا كرك موسيقى و كرك تياترو كبرى و ايكرنج برشى افاده تعقيب ايدى، جاك اولورساق، مقصدندن آيرلش بولونه جق صنايع نفيسه ايله علاقه دار اوله ميه جقدر. اوروپاده سيركلرده، كوچوك قصبه تياترولرلنده يايلان تمثيللرك، حقيقى تياترويه نه قادار بووك بر ضرر ايراث ايتدىكى اكلا شلمش و نتيجه ده اوللرك بواسمى طاشيماى منع اولونمكدرد. روبردوفلرك يازمش اولدينى بر مقاله ده

